

Odgovori političnih strank na ključne izzive poslovne skupnosti:

Talenti in prihodnost dela
Kakovost bivanja
Referenčna država

Vprašalnik smo sestavili skupaj z AmCham delovnimi komisijami in ga poslali vsem političnim strankam, ki so sodelovale na AmCham Poslovnem zajtrku. Kot govornike smo povabili predstavnike tistih strank, ki jim je javnomnenjska raziskava Dela (12. februar 2018) napovedovala prestop parlamentarnega praga. K sodelovanju smo povabili tudi stranke, ki jih je anketa zaznala.

Na vprašalnik in vabilo so se odzvali:

DeSus

Lista Marjana Šarca

NSi

SD

SDS

SMC

SNS

Piratska stranka Slovenije

Kazalo vsebine

1.	Kakšno prioriteto boste v programu vaše stranke dali zmanjšanju finančnih obremenitev stroškov dela?.....	3
2.	V enem stavku pojasnite vašo izbiro.....	3
3.	Ali podpirate uvedbo razvojne kapice?	4
4.	Kolikšna bi morala biti povprečna plača v Sloveniji, da bi zagotavljala dovolj velik življenjski standard glede na ambicije vaše stranke?.....	4
5.	Kakšno je vaše stališče do razširitve dohodninskih razredov in ali bi ukinili 50% dohodninski razred, ki je bil uveden kot krizni ukrep?	5
6.	Katera je najbolj nujna sprememba, ki jo moramo uvesti na področju izobraževanja, da bomo v Sloveniji razvijali prave talente?.....	5
7.	Kako boste olajšali prihod ključnih kadrov iz tujine? Kaj bo prioriteten ukrep?	6
8.	Ali ste za to, da v Sloveniji že leta 2019 začnemo postopke za uvedbo informatike kot obveznega predmeta že od prvega razreda osnovne šole?.....	8
9.	Kakšen je vaš pogled na fleksibilne oblike dela?	8
10.	Če bi vaša stranka dobila parlamentarno večino, kateri bi bil vaš prvi ukrep za vzdržno, solidarno in učinkovito zdravstvo?.....	10
11.	Podpirate projekte javno-zasebnega partnerstva v zdravstvu?	12
12.	Ali podpirate dvig obstoječih davčnih olajšav pri varčevanju v drugi pokojninski steber na vsaj 8% bruto plače in hkrati ukinitve absolutnega zneska omejitev višine olajšave (zdaj 2.819 evrov letno)?	12
13.	Ali ste za to, da bi za vključitev večine zaposlenih v drugi pokojninski steber (zdaj znaša 60% zaposlenih) uvedli obvezno samodejno vključitev vseh zaposlenih?.....	12
14.	Na katerem družbenem področju (gospodarska panoga, trend, druga področja) lahko Slovenija najprej postane referenčna država?.....	13
15.	Naštejte tri ukrepe, ki jih boste v stranki podpirali za spodbujanje primernih domačih in tujih investicij v Slovenijo.	15
16.	Kakšno prioriteto boste namenili spodbujanju krožnega gospodarstva?.....	16
17.	Ali imamo v Sloveniji dobro urejeno zaščito pravic intelektualna lastnine?	16
18.	Ali boste povečali sredstva za raziskave in razvoj? Za koliko?	17

1. Kakšno prioriteto boste v programu vaše stranke dali zmanjšanju finančnih obremenitev stroškov dela?

	SREDNJA	VISOKA	NAJVIŠJA
DeSUS	X		
Lista Marjana Šarca	X		
NSi			X
SDS			X
SD		X	
SMC		X	
SNS			X
Piratska stranka Slovenije		X	

2. V enem stavku pojasnite vašo izbiro.

DeSUS Velik napor bo potreben za pravično in ustrezno prestrukturiranje davčnih bremen, ki jih je treba gledati kot celoto.

Lista Marjana Šarca Če se Evropa in z njo Slovenija ne bi soočala z demografskimi spremembami in s tem posledično pomanjkanje visokokvalificiranih kadrov, bi bil naš odgovor »Nizka«.

NSi Zmanjšanje davčne obremenitve plač je poleg modernizacije zdravstvenega in sodnega sistema top tema našega programa. Z višjimi neto plačami bi radi spodbudili domačo potrošnjo, s tem dodatno pognali gospodarsko rast in prispevali k temu, da bomo imeli tudi v Sloveniji dobro plačane službe, zaradi katerih bodo mladi ostajali v Sloveniji.

SDS Zagotoviti večjo konkurenčnost gospodarstva.

SD Naša primarna težava je dejstvo, da nekateri ne prispevajo po svojih zmožnostih, zato drugi ne morejo dobiti po svojih potrebah. Edina možna pot za znižanje obremenitev dela je predhodno zmanjšanje neenakosti pri davčnih obremenitvah (delo vs. kapital oz. različne obremenitve in pravice za različne oblike dela, davčno izmikanje...). Ta problem moramo rešiti, preden bi lahko obljubljali več neto za (isti) bruto.

SMC Na mednarodno konkurenčnost države vplivajo številni dejavniki (npr. fiskalni položaj države, poslovna uspešnost, infrastruktura,...). Stroškovna konkurenčnost je nedvomno pomemben dejavnik, ni pa edini. Na različnih lestvicah konkurenčnosti je Slovenija v zadnjih 4 letih napredovala za 10 do 20. mest. Cilj SMC je izboljšati položaj Slovenije na vseh tistih področjih, kjer še vedno relativno zaostajamo za drugimi državami.

SNS Stroški dela uničujejo privatno iniciativo, odganjajo tuje vlagatelje in odrivajo perspektivne kadre v tujino.

**Piratska stranka
Slovenije**

Nižja obdavčitev zaposlenih je ena izmed točk našega gospodarskega programa in menimo da to zahteva visoko prioriteto, da bodo naša podjetja konkurenčna na trgu dela v Evropi in po svetu.

3. Ali podpirate uvedbo razvojne kapice?

	DA	NE	NEOPREDELJEN
DeSUS		X	
Lista Marjana Šarca			X
NSi	X		
SDS	X		
SD		X	
SMC		X	
SNS		X	
Piratska stranka Slovenije		X	

4. Kolikšna bi morala biti povprečna plača v Sloveniji, da bi zagotavljala dovolj velik življenjski standard glede na ambicije vaše stranke?

4

DeSUS

Bruto znesek: O življenjskem standardu ne odloča le višina bruto povprečne plače.

Neto znesek: O življenjskem standardu ne odloča le višina neto povprečne plače.

Lista Marjana Šarca

Bruto znesek: 2.000,00.

Neto znesek: 1.285,00.

NSi

Bruto znesek: 3000.

Neto znesek: 2000.

SDS

Bruto znesek: 1850 (da bi dosegli povprečje EU).

Neto znesek: 1200.

SD

Bruto znesek: Ni pomembno le povprečje, temveč iz kakšnih razlik je izračunano; enako pomembno je, kakšno kakovost življenja zagotavlja...

Neto znesek: Za SD pa je predvsem pomembno, da imata dostojen življenjski standard tudi ⅓ ljudi, ki sta zdaj pod povprečjem.

SMC

Bruto znesek: Predvolilno licitiranje glede višine pokojnin in plač ni del predvolilnega programa SMC. Poleg tega višino plač v zasebnem sektorju ne določa vlada ali stranka.

SNS
Neto znesek: 1,000.00 evrov.

Piratska stranka Slovenije
Bruto znesek: 24000 letno.

Neto znesek: 15500 letno.

5. Kakšno je vaše stališče do razširitve dohodninskih razredov in ali bi ukinili 50% dohodninski razred, ki je bil uveden kot krizni ukrep?

	ZA	PROTI X	NEOPREDELJEN
DeSUS		X	
Lista Marjana Šarca			X
NSi	X		
SDS	X		
SD			X
SMC	X		
SNS	X		
Piratska stranka Slovenije	X		

5

6. Katera je najbolj nujna sprememba, ki jo moramo uvesti na področju izobraževanja, da bomo v Sloveniji razvijali prave talente?

DeSUS

Slovenija ima po vseh kazalcih enega najbolj dostopnih in kakovostnih sistemov izobraževanja na svetu, ki pa sloni na javnem izobraževalnem sistemu. Več bi se dalo narediti na prepoznavanju in razvoju talentov ter njihovemu usmerjanju, kar pa zahteva inovativne pedagoške pristope in nove izobraževalne programe., Izboljšati pa je treba povezanost izobraževalnih ustanov z gospodarskim in lokalnim okoljem.

Lista Marjana Šarca

Spodbujati inovativnost, ustvarjalnost, ekipno delo, odprtost in podjetnost s ciljem zagotoviti znanja, ki jih potrebuje razvojno naravnana in socialno pravična družba prihodnosti. Poleg tega je potrebno zagotoviti bolj aktivno vlogo učencev, dijakov, študentov. Potrebno bi bilo bolj odpreti in razširiti kurikulum, da bo več prostora za razvoj različnih talentov. Vrhunskim talentom pa omogočiti razvoj tudi prek posebnih, izrednih ukrepov, kot je na primer preskok razreda ter več časa za samostojno delo.

NSi

Izobraževanje v temelju spremeniti. Premik od kvantitete h kvaliteti. Namesto tekmovanja v pomnjenju, zagotovimo uporabno izobraževanje za življenje.

SDS	Uvedba vajeništva, obvezne prakse in sofinanciranje specializacij za deficitarne poklice.
SD	Zaupanje in mentorstvo, s katerima moramo nadgraditi sicer zelo kakovosten in širok sistem izobraževanja. Mladim in vsem, ki se usposabljujejo, moramo ob samem začetku zaupati konkretne odgovornosti v praksi. Temu moramo dodati mentorstvo bolj izkušenih, ki bodo novince znali usmerjati. Pričakovati, da bo šolski sistem sam "proizvedel talente", ki bodo takoj "pripravljeni za uporabo", ni realno. Več praktičnih izzivov, več mentorstva, podlaga za to pa je več zaupanja v ljudi, ki bodo samo tako lahko prevzeli tudi odgovornost za svoja dejanja.
SMC	Ukrep: Uvedba stabilnega financiranja programov za lažje vključevanje na trg dela (npr. vajeništvo, usposabljanje za digitalizacijo). Ukrep: Uveljavitev in nadgradnja sheme mladih raziskovalcev za gospodarstvo v skladu s strategijo pametne specializacije (SPS). Ukrep: Spodbuda najboljšim študentom s kadrovskimi štipendijami iz gospodarstva (izvzete iz skupnega dohodka gospodinjstva). Ukrep: Debirokratizirati delo učiteljev.
SNS	Ukiniti točkovanje v šolah; spremeniti učna gradiva; izboljšati učni proces; posebni razredi za nadarjene.
Piratska stranka Slovenije	Nemogoče je navesti najnujnejšo spremembo iz področja izobraževanja, saj je le-to potrebno urejati celovito. Je pa nedvomno nujno, da začne šolstvo v Sloveniji stremeti k doseganju višjih nivojev Bloomove taksonomije, ne pa da obtiči na prvi stopnji, pri pomnjenju.

6

7. Kako boste olajšali prihod ključnih kadrov iz tujine? Kaj bo prioritetni ukrep?

DeSUS	V mandatu naše vlade smo sprejeli zakonodajo - tudi po zaslugi usklajevanja s pravnim redom EU, s katero je bila v pravni red Slovenije vnesena kopica mehanizmov, ki lažji prihod ključnih kadrov (pa tudi drugih kadrov) iz tujine že omogočajo. Zainteresirani smo za prihod izjemnih kadrov, s katerimi bo lahko država veliko pridobila. Podobno smo sprejeli tudi zakonodajo v izogib dvojnega obdavčevanja. Odprava morebitnih še neugotovljenih pomanjkljivosti na teh področjih bo zagotovo prioritetni ukrep stranke DeSUS.
Lista Marjana Šarca	Tekma za kadre bo neusmiljena, pri čemer ne gre samo za tehnične, ampak tudi družboslovne in humanistične kadre, saj nove tehnologije odpirajo vprašanja, na katere tehnika nima odgovora, bodo pa zagotovo usodno zaznamovala uspeh oziroma

neuspeh države v globalni tekmi. Predvsem se moramo odpreti na vseh področjih - tako na akademskem, kot na znanstveno-raziskovalnem področju ter seveda na področju gospodarstva.

Nadalje bi bilo potrebno odpraviti birokratske ovire ob pridobivanju nazivov in delovnih dovoljenj. Potrebno bo poiskati sprejemljivo rešitev, da se visoko usposobljen kader primerno plača, pa tudi nagraditi za uspešne rezultate podjetja. Politika na področju štipendij mora biti usklajena med vlado in gospodarstvom. Štipendirati moramo kadre, ki jih bomo potrebovali v prihodnosti ter zaostri odhode v tujino, če so prejemniki štipendij. Podjetja bodo morala več vlagati v izobraževanje zaposlenih, tudi starejših, jih motivirati, ne samo s plačo, tudi z razvojno kulturo podjetja in odprtostjo komuniciranja.

NSi

Dvig splošne dohodninske olajšave, ukinitvev 50% dohodninskega razreda, uveljavitev razvojne kapice so ukrepi za bolj konkurenčne plače. Vzpostavitev dobre mednarodne osnovne šole, v katero bodo lahko vpisovali svoje otroke. To je najnujnejše, če jih sploh pri kom želi zbuditi zanimanje. Od tu dalje pa je še celo vrsto drugih stvari. Izboljšati moramo poslovno okolje, da bo vsaj primerljivo z našimi tekmeci. Če bo primerljivo, potem se bodo odločali za nas, ker jih bo k nam potegnila narava in varnost Slovenije.

SDS

Z nižjimi stroški dela, mednarodni vrtci in šole.

SD

Glede na demografske razmere in spreminjajoče se razmere na trgu dela in hkrati nove potrebe po specializiranih znanjih in poklicih, bomo za zadovoljitev teh potreb na eni strani poskrbeli programe dodatnih izobraževanj in poklicnih prekvalifikacij, hkrati pa z ustrežno strategijo ekonomskih migracij, Slovenijo promovirali kot dobro državo za delo in življenje, da pritegnemo ustrezne kadre tudi iz tujine in jim omogočimo, da bodo hitro in učinkovito vključeni v našo družbo. Sprejeli bomo novo strategijo ekonomskih migracij za obdobje 2020-2030, ki bo v primeru primanjkljaja domačega ustreznega kadra, gospodarstvu olajšala pridobivanje ustreznega kadra iz tujine, hkrati pa tem kadrom učinkovito vključitev v našo družbo. Ker bomo v okviru dogodka veliko govorili tudi o primerjalnih prednostih Slovenije, je morda tudi čas, da v mednarodni promociji države pričnemo - poleg naravnih lepot - še bolj poudarjati, da je Slovenija dobro mesto za delo in življenje. Da bo lahko tak delavec tu brez skrbi šolal otroka v kakovostni javni šoli oz. vrtcu; da prihaja v državo z modernim in dostopnim zdravstvom in varnim ter zdravim okoljem. Da torej skupaj z gospodarstvom okrepimo to sporočilo svetu, hkrati pa olajšamo postopke, ki bi takim kadrov omogočal, da se hitro in učinkovito vključijo tako v delo, kot v življenje v Sloveniji.

SMC

Ukrep: Poenostavitev birokratskih postopkov za ustrezno usposobljene in deficitarne kadre iz tujine.

SNS

Sprememba davčnih zakonov; ustrezno nagrajevanje; oprostitev plačila prispevkov in dohodnine za nagrade za poslovno uspešnost; davek na dobiček na 15% , odprava 50% dohodninskega razreda.

Piratska stranka Slovenije

Poenostavili bi postopke ugotavljanja davčnega rezidenstva, uvedli t.i. startap vizum in znižali obdavčitev dela.

8. Ali ste za to, da v Sloveniji že leta 2019 začnemo postopke za uvedbo informatike kot obveznega predmeta že od prvega razreda osnovne šole?

	DA	NE	NEOPREDELJEN
DeSUS	X		
Lista Marjana Šarca	X		
NSi	X		
SDS			X
SD		X	
SMC	X		
SNS		X	
Piratska stranka Slovenije			X

8

9. Kakšen je vaš pogled na fleksibilne oblike dela?

DeSUS

Varnost in prožnost deka morata biti uravnotežena. Smo za družbeno odgovorno gospodarstvo.

Lista Marjana Šarca

Novi poslovni modeli, digitalizacija, umetna inteligenca, demografske spremembe in s tem pomanjkanje usposobljene delovne sile, ipd. procesirajo potrebo po vzpostavitvi novih oblik dela, kar od vlade in socialnih partnerjev zahteva preišljeno iskanje novih oblik zaposlovanja, ki pa morajo spoštovati družbeno dogovorjene pravice zaposlenih. To pomeni, da fleksibilnost trga dela »ja«, a ne zaradi omogočanja socialnega dumpinga, na primer dvigovanje konkurenčnosti z uvozom tuje poceni delovne sile ali zniževanja stroškov dela preko atipičnih oblik dela (prekarnost), ko tveganje za spremembe na trgu, ki bi jih moral prevzeti tudi zaposlovalec, v celoti nosijo zaposleni in država. Glavni razlog za preišljeno uvedbo fleksibilnosti trga dela je aktiviranje vseh potencialov v Sloveniji, tudi delovno sposobnih upokojencev, da bomo lahko ohranjali gospodarski razvoj in socialno državo.

NSi

Pozitiven. Fleksibilnost ni problematična, če je k temu zagotovljena tudi varnost. Potrebujemo jasnejšo in enostavnejšo delovnopravno zakonodajo, ki bo omogočala, da se delavce lahko enostavno odpusti. Hkrati pa tudi enostavno zaposli. V vmesnem obdobju pa morajo imeti delavci zagotovljeno eksistenčno varnost, natančneje nadomestila za brezposelnost.

SDS

Pozitiven, treba jih je poenostaviti.

SD

“Fleksibilne oblike dela”, ki so potrebne za nek manjši del specifičnih panog, so se v zadnjih desetletjih počasi in prekomerno razpasle. Njihova skupna značilnost je, da so se začele kot izjema za specifično skupino ali delo, počasi pa se je ta oblika začela uporabljati vedno širše in pričela izpodrinjati delovna razmerja. Kratkoročno fleksibilne oblike zagotavljajo višji neto delavcu in/ali nižji strošek delodajalca, morebitnih tveganj pa ne zavaruje nihče, v glavnem pa padejo na delavca, če gre kaj narobe. Zato je prava pot izenačevanje obveznosti, obremenitev in pravic vseh vrst dela. Stalno iskanje novih alternativnih oblik zaposlovanja nenazadnje jemlje tudi veliko energije in sredstev, velikemu delu delavcev pa jemlje motivacijo, ki bi jim jo stabilnejše delovno okolje gotovo zvišalo. Neobvladovana tveganja prekarnosti na koncu - v primeru prenizkih pokojnin, pomanjkanja zdravstvene oskrbe ipd. - vedno padejo na državo. Zato je njena dolžnost, da vzpostavi bolj pravičen trg dela, kjer bodo različne oblike obravnavane bolj enako in jim bo zagotovljena osnovna varnost, s tem pa se preprečujejo škodljive posledice za prihodnost. Za področja, kjer je fleksibilnost dela neizogibna, morajo delodajalci, delavci in država oblikovati skupne sheme, skozi katere bo mogoče blažiti negativne učinke podzaposlenosti, prekvalifikacij, odpravnin, zavarovanj odgovornosti in zdravstvene oskrbe. Podpreti pa je treba tudi združno organiziranje delavcev, ki skupaj lažje branijo svoje pravice, naročnikom pa zagotavljajo večjo zanesljivost.

SMC

Na trgu dela je potrebno zagotoviti ustrezno fleksibilnost (vidik delodajalcev) in varnost (vidik zaposlenih). Nižjo zaposlitveno varnost je potrebno tako nadomestiti z višjo socialno varnostjo, večjo pravno varnostjo in učinkovitejšim nadzorom ter večjo delavsko participacijo na dobičku (prostovoljno). Ukrep: Sklad za pomoč ob brezposelnosti in prehodu iz poklicev z nižjimi dohodki v poklice z višjimi. Ukrep: Davčne spodbude za delničarske načrte zaposlenih. Ukrep: Učinkovitejše preprečevanje in kaznovanje zlorab delovnopravne zakonodaje. Ukrep: Ustanovitev zadruga za prekarne delavce za povečanje socialne varnosti (kolektivne oblike zavarovanj), nižje stroške in skupen nastop na trgu. Ukrep: Poseben program za dolgotrajno brezposelne v katerem morajo sprejeti vsako primerno zaposlitev pri čemer se jim v celoti ne zmanjšajo dosedanje ugodnosti.

SNS

Pozitiven.

Piratska stranka Slovenije

Fleksibilne oblike dela imajo lahko zelo pozitiven doprinos družbi, a le dokler fleksibilnost ne gre na račun delavca in dokler dobro deluje varnostni mehanizem socialne države.

10. Če bi vaša stranka dobila parlamentarno večino, kateri bi bil vaš prvi ukrep za vzdržno, solidarno in učinkovito zdravstvo?

DeSUS

Cilj zdravstvenega sistema je ohranjanje in izboljšanje zdravja ljudi. Temu cilju in z ukrepi, podprti z dokazi, je treba slediti. Omogočiti je treba univerzalno zdravstvo, odpraviti nedopustno dolge čakalne dobe, okrepiti strokovni nadzor in nadzor nad porabo javnih sredstev, zagotoviti pravičnejše financiranje zdravstva ter zagotoviti zadostno financiranje javnega zdravstva.

Lista Marjana Šarca

Dejstvo je, da zdravstvo ni v dobri kondiciji in da ga politika neuspešno zdravi že vsaj 15 let. Potrebno je nadgraditi model zdravstvenega zavarovanja, vzpostaviti red v zdravstvu oziroma profesionalno upravljanje (centralizacija in digitalizacija javnega naročanja in ostalih procesov v zdravstvu, učinkovitejše vodenje in upravljanje zavodov, ...) ter začeti s pridobivanjem kadrov. Dva od pomembnejših razlogov, ki jih je potrebno imeti v mislih, ko se sprejema ukrepe na področju zdravstva, sta: starajoča se družba in razvoj tehnologij. Pripravo sprejemljivih in učinkovitih ukrepov politika ne more izdelati sama temveč samo v sodelovanju s stroko (zdravstveno, ekonomsko, pravno), kjer ima stroka glavno besedo. Politika mora določiti cilj reforme, ki je vzdržno, kakovostno in vsem dostopno javno zdravstvo, v katerem čakalne dobe niso več problem.

NSi

Preoblikovanje ZZS v navadno zdravstveno zavarovalnico. Ukinitve ZZS-jevega monopola. Vsak državljan bi dobil zdravstveno zavarovalno polico. Sklenil bi jo lahko pri kateri koli zavarovalnici. Država bi predpisala obvezno košarico zdravstvenih storitev, ki jih zavarovalnice morajo pokriti svojim zavarovancem. Bolniki bi lahko sami izbirali izvajalca zdravljenja, lahko bo to javni zavod, lahko privatni, lahko koncesionar. Zdravstvena zavarovalnica bo enostavno plačala zdravljenje pacientu tam, kjer se bo zdravil. Denar bo torej sledil bolniku in ne obratno.

SDS

Napraviti red v zdravstvu in povečati konkurenčnost, večja konkurenčnost tudi med javnimi zavodi.

SD

Napovedujemo odločno in učinkovito skrajšanje čakalnih dob. Zagotovili bomo dodatna proračunska sredstva za takojšnje reševanje predolghih čakalnih dob, ki so že nad dopustnimi čakalnimi dobami. Ta problem znamo rešiti. To smo nekoč že naredili. In to bomo naredili še enkrat. Od takrat do danes se spet je povečalo število vseh, ki čakajo na zdravstveno obravnavo, iz 156.000 na skoraj 230.000. Še bolj pa je zaskrbljujoče, da se je povečalo število in delež tistih, ki čakajo na poseg nedopustno dolgo. Od 8.000 v letu 2012 (5,17% vseh čakajočih) na 40.000 čakajočih v 2017 (18%). Skrajšanju čakalnih dob pa morajo takoj slediti: 1) uvedba ustreznega vodenja ter odgovornega in vzdržnega upravljanja zdravstvenega sistema 2) zagotovitev primernih virov financiranja, da osnovno zdravje ljudi ne bo odvisno od njihove trenutne zmožnosti za doplačilo.

SMC

Zagovarjamo univerzalen dostop do zdravstvenih storitev za vsakogar ne glede na družbenoekonomski položaj in za ohranitev solidarnosti v plačevanju za zdravstvene storitve. Želimo finančno stabilen in tehnološko napreden zdravstveni sistem, v katerem bo zdravnik celostno obravnaval bolnika in v katerem bodo javna sredstva učinkovito porabljena. Ukrep: Razširjena raven osnovnega zdravstva z namenom opravljanja več storitev pri osebem zdravniku. Ukrep: Vzpostavitev centralnega državnega registra zdravstvene opreme za spremljanje dnevne izkoriščenosti. Ukrep: Nadaljevanje skupnih javnih naročil za medicinsko opremo, zdravila in material (brez posrednikov). Ukrep: Prehod na e-zdravstveni karton.

SNS

Kompleten pregled dosedanjega poslovanja, odprava dosedanjega stihijskega naročanja, racionalizacija zdravstvenih procesov.

Piratska stranka Slovenije

Naš prvi ukrep bi bilo povečanje informatizacije postopkov, z vključevanjem umetne inteligence, tako dosegati višjo stopnjo transparentnosti in posledično zmanjšanje korupcije v zdravstvu.

11. Podpirate projekte javno-zasebnega partnerstva v zdravstvu?

	DA	NE	NEOPREDELJEN
DeSUS			X
Lista Marjana Šarca	X		
NSi		X	
SDS	X		
SD		X	
SMC			X
SNS	X		
Piratska stranka Slovenije		X	

12. Ali podpirate dvig obstoječih davčnih olajšav pri varčevanju v drugi pokojninski steber na vsaj 8% bruto plače in hkrati ukinitvev absolutnega zneska omejitev višine olajšave (zdaj 2.819 evrov letno)?

12

	DA	NE	NEOPREDELJEN
DeSUS			X
Lista Marjana Šarca			X
NSi	X		
SDS		X	
SD		X	
SMC			X
SNS	X		
Piratska stranka Slovenije		X	

13. Ali ste za to, da bi za vključitev večine zaposlenih v drugi pokojninski steber (zdaj znaša 60% zaposlenih) uvedli obvezno samodejno vključitev vseh zaposlenih?

	DA	NE	NEOPREDELJEN
DeSUS			X
Lista Marjana Šarca	X		
NSi	X		
SDS		X	
SD	X		
SMC			X
SNS	X		
Piratska stranka Slovenije		X	

14. Na katerem družbenem področju (gospodarska panoga, trend, druga področja) lahko Slovenija najprej postane referenčna država?

DeSUS

Zagotovo ima Slovenija neizmerne možnosti na področju turizma, povsem neizkoriščeno področje je še kulturni turizem. Tu so še panoge, ki predstavljajo niše in slonijo na inovativnosti in kreativnosti naših državljanov - novi poklici, vezani z znanostjo in razvojem tehnologij, pa tudi klasične dejavnosti kot so ekološko kmetovanje, skrb za starejše, zdravstvo, raziskave, ipd.

Lista Marjana Šarca

Področje elektro pogonov za električna vozila oziroma področje elektro motorjev nasploh. Področje blockchain tehnologije in kriptovalut. Področje trajnostnega turizma in kmetijstva. Področju robotike. Področju razvoj startupov kot ključnega generatorja uvajanja novih tehnologij v vse segmente družbe.

NSi

Slovenska silicijeva dolina za start-upe in sonaravni turizem.

SDS

Start up, znanost, na področju medicine, fizike, kemije, robotike, digitalizacije...

SD

Pogledati moramo široko in ugotoviti, kje smo že danes uvrščeni visoko ali smo celo v vrhu sveta (naše primerjalne prednosti). Rdeča nit mnogih gospodarskih trendov je, da so v svoji začetni fazi deležni posmeha, nerazumevanja in tudi kakšnega neuspeha. Zato je za prepoznavanje naših prednosti in bodočih trendov predvsem pomembno, da se pričnemo - po stari slovenski maniri - malo manj posmehovati tistemu, ki se trudi in mu raje ponudimo pomoč. Tako bomo hitro našli precej področij, kjer nismo daleč od vrha sveta. Pri tem vprašanju ne gre le za gospodarske panoge, gre za več: Socialni demokrati verjamemo, da je lahko Slovenija referenčna država s tem, da je dobro okolje za življenje in delo. Tudi zaradi svojega kakovostnega šolstva ter otroškega varstva, dostopnega zdravstva in ene najnižjih stopenj smrtnosti otrok na svetu, zaradi dolgega porodniškega dopusta, ki si ga lahko delita oba starša, zaradi varnega in zdravega okolja in zaradi - še vedno - visoke stopnje družbene enakosti, ki na ni samoumevna, ker se je pričela v zadnjih letih povečevati in to ni dobro. Zato želimo SD to enakost in solidarnost ohraniti in ju utemeljiti kot vir vrste naših primerjalnih prednosti, zaradi katerih smo v marsičem že referenčna država. Konkretna gospodarska področja: Kmetijstvo - predvsem specializirano in usmerjeno v svet - je lahko dober posel, kar naš predsednik vsak dan, kljub občasnemu posmehu mnogih, vztrajno dokazuje. Mnogi se smejejo čebelarstvu in svetovnemu dnevu čebel, a zaradi tega se bodo prihajali v Slovenijo učiti iz vsega sveta, na področju, ki je povezano z mnogimi gospodarskimi panogami in skriva še mnoge priložnosti.

Enako velja tudi za gozdarstvo in lesarstvo, kjer smo z novim konceptom upravljanje državnih gozdov in podporo lesarstvu že naredili velik korak naprej. Blockchain in druge sorodne tehnologije? Če bomo znali videti tudi onkraj pohlepa in kriptovalut. Če bomo znali podpreti tudi uporabnost te tehnologije za sklepanje in izvrševanje pogodb, sledljivost izdelkov in identitet ipd... imamo tu velike možnosti. Glede na to, kar govorijo nekateri, bi lahko morda to tehnologijo uporabili tudi za spopad s plačilno nedisciplino, izvrševanjem pogodbenih obveznosti ... vendar moramo tem idejam dati priložnost, da razvijejo predloge takih rešitev. Nišne gospodarske panoge - mnoga (manjša) podjetja v Sloveniji se ukvarjajo z rešitvami in tehnologijami, ki so širši javnosti neznane in za naročnike po vsem svetu, a kljub svoji majhnosti zasedajo pomemben svetovni tržni delež v svojih panogah. Ni mogoče, da bi lahko država vnaprej predvidela vse možnosti razvoja, pomembno pa je, da po nepotrebem ne ovira prizadevanj teh podjetij, temveč jim raje ponudi vzpodbude, ki bodo privedle do več in novih izvozno usmerjenih podjetij. Podpora podjetjem, da postanejo izvozniki bo - zaradi majhnosti države - lahko privedla tudi do novih priložnosti, na katerih bomo lahko postali "referenčni".

14

SMC

Želimo postati ena izmed najbolj digitaliziranih držav v EU, zato je potrebno državljanke opolnomočiti z digitalnimi znanji, zagotoviti varen dostop do zmogljive digitalne infrastrukture in storitev ter sprejeti ukrepe za vzpostavitev digitalizaciji prijaznega regulatornega in razvojnega okolja. Ukrepi: Digitalno opismenjevanje vseh generacij skozi celoten vzgojno-izobraževalni sistem in širše. Ukrepi: Podelitev digitalnega državljanstva ob rojstvu (brezplačen e-certifikat in e-identiteta). Ukrepi: Štipendije in spodbujanje financiranja programov s področja sodobnih tehnologij (npr. »blockchain«, umetna inteligenca, robotika). Ukrepi: Dostop do interneta za vse skozi univerzalno storitev, sofinanciranje vzpostavitve hitrih povezav v ruralnih okoljih in projektov za pospeševanje povezljivosti znotraj urbanih okolij. Ukrepi: Ustrezna regulacija področja »blockchain« tehnologije. Ukrepi: Nadaljevanje povezovanja in sodelovanja države, gospodarstva, nevladnih organizacij v okviru »Slovenske Digitalne Koalicije« in podpora razpisom za spodbujanje verig vrednosti na področju digitalizacije. Ukrepi: Spodbude za uspešna »start-up« podjetja na področju sodobnih tehnologij in ustrezna regulacija področja.

SNS

O tem bo mogoče govoriti šele po enem mandatu nove vlade.

Piratska stranka Slovenije

V kriptosvetu.

15. Naštejte tri ukrepe, ki jih boste v stranki podpirali za spodbujanje primernih domačih in tujih investicij v Slovenijo.

DeSUS

Ukrep 1: Aktivna gospodarska in kulturna diplomacija in siceršnja promocija Slovenije.

Ukrep 2: Spodbude razvoju novih slovenskih podjetij, odpravljanje administrativnih ovir za male in srednje velika podjetja.

Ukrep 3: Ustvarjanje prijaznega okolja družbeno odgovornemu podjetništvu.

Lista Marjana Šarca

Ukrep 1: Ureditev prostorske zakonodaje s ciljem hitrejšega pridobivanja dovoljenj in oblikovanja večjih (tudi medobčinskih) industrijskih con, v katerih bi lahko investitorji razvijali svoje investicije.

Ukrep 2: Različne spodbude (fiskalne in subvencije), ki privlačile predvsem investicije z visoko dodano vrednostjo tudi zagonska podjetja.

Ukrep 3: Predvidljivo in jasno normativno okolje, brez novih administrativnih ovir za gospodarstvo.

NSi

Ukrep 1: manjša obdavčitev dela.

Ukrep 2: poenostavitev gradbene zakonodaje - gradbeno dovoljenje v 1 mesecu.

Ukrep 3: debirokratizacija - javna uprava v službi ljudi.

SDS

Ukrep 1: skrajšanje časa pridobivanja dovoljenj (gradbena in prostorska zakonodaja).

Ukrep 2: fleksibilnost oblik dela (urna postavka).

Ukrep 3: hitrejše reševanje gospodarskih sporov.

SD

Ukrep 1: Enoten pregled in promocija vseh zemljišč, primernih za investiranje (začel nastajati v tem mandatu na MGRT, na pobudo SD); izvajanje Zakona o spodbujanju investicij.

Ukrep 2: Celovit pregled talentov po regijah kot podpora investitorjem: baza podatkov o kadrovskem potencialu posameznih regij in pomoč investitorjem pri iskanju in dodatnem usposabljanju bodočih delavcev. Smiseln prenos/združitev služb za razvoj, vzpodbude zaposlovanju in dodatno usposabljanje delavcev za hitrejše zaposlovanje.

Ukrep 3: Spodbude za odgovorni kapital. Jasni kriteriji in vnaprejšnja zahteva za investitorje, da investirajo predvsem v dostojna delovna mesta; v nadpovprečno dodano vrednost in družbeno odgovornost; brez razlik za tuje in domače investitorje, a z jasnim razločevanjem med odgovornim ter sebičnim kapitalom.

SMC

Ukrep 1: Nadaljevanje projekta energetske sanacije stavb v državni, občinski in zasebni lasti za bolj učinkovito rabo energije.
Ukrep 2: Spodbude za uspešna »start-up« podjetja na področju sodobnih tehnologij, prihod vrhunskih podjetniških ekip v RS in ustrezna regulacija področja.
Ukrep 3: Krepitev (ne)finančnih spodbud za domače in tuje vlagatelje.

SNS

Ukrep 1: znižanje davkov.
Ukrep 2: enostavnejše in hitreje pridobivanje dokumentacije.
Ukrep 3: razbremenitev stroškov dela.

Piratska stranka Slovenije

Ukrep 1: Ureditev področja delniških opcij in plačila davka povezanega s tem.
Ukrep 2: Omogočanje uporabe spletnih certifikatov in umik zahteve, da si fizično prisoten pri notarju za potrebe identifikacije.
Ukrep 3: Uvedba načela fikcije pozitivne odločbe pri gradbenih dovoljenjih, če organ ne odloči v zakonitem roku.

16

16. Kakšno prioriteto boste namenili spodbujanju krožnega gospodarstva?

	VISOKO	ZELO VISOKO
DeSUS		X
Lista Marjana Šarca	X	
NSi	X	
SDS	X	
SD	X	
SMC		X
SNS	X	
Piratska stranka Slovenije	X	

17. Ali imamo v Sloveniji dobro urejeno zaščito pravic intelektualna lastnine?

	DA	NE	NEOPREDELJEN
DeSUS		X	
Lista Marjana Šarca		X	
NSi			X
SDS		X	
SD		X	
SMC	X		
SNS		X	
Piratska stranka Slovenije		X	

18. Ali boste povečali sredstva za raziskave in razvoj? Za koliko?

DeSUS

Da. Sicer sorazmerno z možnostmi, vendar pa se mora Slovenija, v kolikor hoče biti konkurenčna, tudi po teh sredstvih v deležu BDP približati primerljivim državam.

Lista Marjana Šarca

Da, saj mora biti strateški cilj države višja dodana vrednost, kar lahko storimo samo s spodbujanjem vlaganj v raziskave, razvoj in inovacije. Cilj, ki si ga moramo zastaviti do leta 2022 je, da skupna sredstva za R&R, ki jih namenjajo zasebni sektor, država in visoko šolstvo postopoma približamo vsaj na 2,5% BDP. Ukrepi za dvig sredstev za R&R morajo biti še posebej osredotočen na mala in srednja podjetja, ki predstavljajo več kot dve tretjini vseh podjetij.

NSi

Potrojili. Iz sedanjih 180 mio EUR na 540 mio EUR, da bi se vsaj približali avstrijskemu standardu.

SDS

Sedaj 2% (2016 -809 mio), zvišali na 3% bdp (1,2 milijarde).

SD

Da, sredstva za javna in zasebna vlaganja v raziskave in razvoj bomo povišali na vsaj 3% BDP. Po deležu vlaganj v raziskave in razvoj (države in gospodarstva) smo z 2% BDP najboljši med novimi članicami EU, a bistveno zaostajamo za najrazvitejšimi. Zato morajo "vlaganja v razvoj" pomeniti predvsem pomoč za višjo dodano vrednost, podporo boljnim produktom, uglednejše in prepoznavnejše blagovne znamke, in več znanja, zapakiranega v slovenski proizvod in storitve. Kar država lahko stori - in smo SD že storili, ko smo prvič vodili vlado - je da zagotovi sredstva, tako skozi financiranje projektov kot skozi davčne olajšave za raziskave in razvoj, ki za gospodarstvo veljajo tudi danes. Poleg tega pa je pomembna vloga države v zagotavljanju stabilnosti in dolgoročnosti financiranja, predvsem v bazičnih raziskavah, katerih uporabna vrednost se bo pokazala šele v prihodnosti. Država, ki lahko zagotovi, da znanost, raziskave in razvoj ne bodo v vsaki krizi prve na udaru, ni le "razvojno naravnana", je dokazano boljša za svoje ljudi in gospodarstvo.

SMC

Ukrep: Povečanje sredstev za raziskave in razvoj za prednostna področja razvoja v skladu s SPS (na 1% do leta 2022).

SNS

V največji možni meri.

Piratska stranka Slovenije

Da, na vsaj 1,5 evropskega povprečja, s ciljem na dvakratnik evropskega povprečja ob koncu mandata.